

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 113/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť SVB – Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, zastúpeného advokátskou kanceláriou OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Dunajská 18, Bratislava, konajúceho advokátkou JUDr. Zuzanou OLEXOVOU, LL.M., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Co 393/2012 z 28. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť SVB – Spoločenstvo vlastníkov bytov odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. februára 2014 doručená sťažnosť SVB – Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátskou kanceláriou OLEXOVA

VASILISIN s. r. o., Dunajská 18, Bratislava, konajúcou advokátkou JUDr. Zuzanou OLEXOVOU, LL.M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 393/2012 z 28. novembra 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z pripojených príloh vyplýva:

Dňa 7. novembra 20108 uzatvoril sťažovateľ so Š. M. zmluvu o nájme č. 72/03/2008 (ďalej len „zmluva“). Dňa 25. februára 2011 sťažovateľ zmluvu o nájme vypovedal z dôvodu „*vykonania stavebných úprav v rozpore so zmluvou – bez súhlasu prenajímateľa. Ďalším dôvodom bolo aj užívanie priestorov ktoré predmetom nájmu nemali podľa názoru prenajímateľa byť.*“. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 7 C 218/2011 z 28. mája 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) rozhodol, že výpoveď je neplatná.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej poukazuje na to, že okresný súd v rozsudku „... uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že nájomca priestor zásahmi zhodnotil a neboli zistené ani zásahy ohrozujúce statiku budovy..., má za to, že sa nejednalo o platnú výpoveď.

Súd sa v rozsudku nevyporiadal s analýzou obsahu zmluvy, skutkom pre ktorý bola výpoveď podaná a následným aplikovaním obsahu zmluvy na daný skutkový stav.

V odôvodnení rozsudku vôbec nie je uvedené, ako súd vyhodnotil konanie nájomcu, ktorým vykonal úpravy bez predošlého súhlasu prenajímateľa z hľadiska porušenia...

Subjektívny názor žalobcu o zhodnotení priestoru nebol z pohľadu zmluvy síce relevantný, napriek tomu žalovaný... zdokladoval aj negatívne stavebné dôsledky týchto úprav – narušenie statiky budovy, rosny efekt z dôvodu nerovnomerného zateplenia budovy, znemožnenie prístupu k rozvodom atď. a tiež fakt, že nájomca si bol vedomý trvalého odmietavého postoja vlastníkov k búracím stavebným prácam v prízemí budovy...

Krajský súd Bratislava potvrdil závery súdu prvého stupňa a odôvodnil to tým, že v tomto prípade nie je možné dôsledne aplikovať ustanovenie zmluvy, ktorou si účastníci medzi sebou slobodne upravili právne vzťahy a zákona č. 116/1990 Z. z..., ale je potrebné

tieto vykladať v súlade s účelom zákona. Súd neobjasnil, čo v danom prípade malo byť účelom zákona, ktorý mal na mysli a ktorým sa pri výklade zmluvy riadil, ani neuviedol, o aké právne ustanovenia svoj právny záver o výnimke zo záväznosti zmluvy pre jej účastníkov opiera.

Krajský súd na podporu svojho záveru uviedol aj to, že sa jednalo o osobný spor predsedníčky žalovaného a žalobcu. Ani v tomto prípade nie je zrejmé, aký právny vzťah má táto skutočnosť k právnemu riešeniu platnosti výpovede a na základe akého právneho ustanovenia. Odôvodnenie rozhodnutia sa javí preto ako zmätočné a nedostatočné.

Krajský súd v Bratislave sa rovnako v odôvodnení nezaoberal skutočnosťami, ktoré mali... význam pre vyhodnotenie skutkového a právneho stavu a teda rozhodnutie vo veci, a to...

či stavebné úpravy boli alebo neboli vykonané bez súhlasu prenajímateľa...

či došlo alebo nedošlo k užívaniu predmetu nájmu v rozpore so zmluvou...

ak došlo k užívaniu predmetu nájmu v rozpore so zmluvou – či toto na základe zmluvy zakladalo alebo nezakladalo platný výpovedný dôvod...

Naopak – súdy uzavreli, že za... okolností spočívajúcich v tom že:

- mal nájomca priestory zhodnotiť a súčasne

- mal nájomca so štatutárnou predstaviteľkou prenajímateľa osobný konflikt,

nebol nájomca povinný zmluvu dodržať, resp. jej nedodržanie nemôže viesť k právnym následkom (sankciám) zmluvne predpokladaných.

Súdy však uvedené skutkové, ani právne závery nijak nepodložili a v odôvodnení rozsudku neuviedli, o aké právne predpisy svoj záver opreli a akými úvahami sa pritom riadili.

Jednak súdy nevysvetlili, na základe čoho dospeli k presvedčeniu o zhodnotení priestoru nájomcom, keďže podľa prenajímateľa naopak došlo k vážnym negatívnym následkom, vrátane ohrozenia statiky budovy.

Súčasne neobjasnili, na základe čoho je podľa ich názoru otázka zhodnotenia priestorov nájomcom relevantná vo vzťahu k záveru, či boli naplnené dôvody výpovede.

Napokon interpretácia práva prijatá súdom druhého stupňa, podľa ktorej s prihliadnutím na účel zákona možno zmluvu porušiť, je v príkrom rozpore so zmluvnou slobodou, ktorá je základným atribútom občiansko-právnych a obchodno-právnych vzťahov

a takýto výklad odporuje z nášho pohľadu základným právnym princípom usporiadania zmluvných vzťahov.

Navyše, Krajský súd opäť opomenul tento svoj záver podložiť právne odkazom na právnu normu.“

Podľa sťažovateľa sa „... postup súdov... javí ako nedôvodný a arbitrárny až do tej miery, že zásade popiera účel a význam právneho predpisu... a má za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu garantovanú v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru...“

V predmetnej veci sa odvolací súd rovnako ako prvostupňový súd dospeli k záverom nemajúcim oporu v zákone, ani v zmluve, ich výkladom došlo k popretiu ustanovení zmluvy uzatvorenej slobodne zmluvnými stranami, a to bez logického a ústavne konformného zdôvodnenia takého postupu.

Uvedenú aplikáciu práva považujeme za takú, ktorá nemá oporu v zákone, je ústavne nekonformná a jej výsledkom je neoprávnený zásah do práv sťažovateľa.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 28. 11. 2012 sp. zn. 9Co/393/2012 právo sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky porušil.

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 28. 11. 2012 sp. zn. 9Co/393/2012 právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušil.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. 11. 2012 sp. zn. 9Co/393/2012 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 167,74 EUR, ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení

alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľ v návrhu uplatnil.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov

s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne, resp. svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). Z týchto hľadísk potom ústavný súd posudzoval rozsudok krajského súdu.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na obsah odôvodnenia rozsudku okresného súdu: „Súd prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že účastníci konania uzatvorili dňa 7. 11. 2008 zmluvu o nájme, na základe ktorej odporca prenechal navrhovateľovi do užívania nebytový priestor o výmere 112 m² s príslušenstvom, tak ako bolo vyznačené v pôdoryse, ktorý tvoril prílohu č. 1 Zmluvy. Dňa 25. 2. 2011 odporca doručil navrhovateľovi výpoveď z nájomnej zmluvy dôvodiac, že navrhovateľ užíva priestor nad stanovený rozsah, miestnosť č. 13 a vykonal stavebné úpravy bez súhlasu prenajímateľa; montáž murovaných priečok namiesto montáže sadrokartónového podhľadu so sadrokartónovými fabiónmi s izoláciou, ktoré z dôvodu bezpečnosti mali zostať prístupné, zateplenie z vnútornej strany obvodovej múry a stropov, vybúranie dvoch nových otvorov vo fasáde namiesto výmeny dverí a okna za plastové.

Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanovením § 9 ods. 1, 2 zák. č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov, zastávajúc názor, že v konaní nebolo preukázané, že by navrhovateľ užíval priestory, ktoré v zmluve dohodnuté neboli, čo potvrdili svedkovia A. L. a P. M. Nebolo preukázané taktiež, že navrhovateľ vykonal stavebné práce, ktoré by ohrozovali bezpečnosť prípadne statiku domu. Zo zápisnice z rokovania zo dňa 30. 6. 2010, ktorej sa zúčastnili navrhovateľ, zástupcovia vlastníkov bytov a mandatár je zrejmé, že vec je možné vyriešiť dohodou, keďže s návrhom, aby mohol navrhovateľ čas miestnosti č. 13 užívať v pomernej časti je možné predelením sadrokartónovou ľahko demontovateľnou priečkou, aby ju vlastníci mohli využívať ako sklad alebo miestnosť pre zasadnutie zhromaždenia a navrhovateľ ako sklad, pričom toto riešenie s úpravou ceny za prenájom plus presné určenie výmery by ukončilo dlhotrvajúci spor medzi účastníkmi. Takéto riešenie odmietla iba predsedníčka spoločenstva Ing. H., čím je potvrdená obrana navrhovateľa, že ide predovšetkým o osobný spor Ing. H. voči jeho osobe, keďže vec je možné vyriešiť k spokojnosti oboch strán. V konaní nebolo preukázané

také porušenie zo strany navrhovateľa, ktoré zakladalo dôvod na výpoveď z nájmu priestorov a súd prvého stupňa prihliadol aj na skutočnosť, že odporca investoval do rekonštrukcie priestorov nie malú čiastku, priestor zveľadil, spor je možné ukončiť mimosúdne v dôsledku čoho dospel k záveru, že návrh je dôvodný.“

Následne krajský súd poukázal na dôvody, ktorými sťažovateľ odôvodnil odvolanie proti rozsudku okresného súdu: „... zmluvné strany si v čl. III bod 1 zmluvy o nájme dohodli, že nájomca môže vykonávať stavebné úpravy za účelom zhodnotenia priestorov, ktoré boli taxatívne vymenované v bode 2. V čl. VII v bode 4, pričom na akékoľvek iné stavebné úpravy nad rámec taxatívne vymedzených úprav je potrebný predchádzajúci písomný súhlas prenajímateľa. Navrhovateľ nad rámec povolených úprav zhotovil murované priečky, sadrokartónové podhl'ady, vykonal zateplenie vnútra nebytového priestoru a vybúral okenné otvory, čo navrhovateľ nepopiera. Jeho obrana smeruje k tomu, že priestory zhodnotil, pričom zhodnotenie priestoru nie je predmetom tohto konania. Ani jeden z vypočutých svedkov (A. L., P. M.) nepotvrdili, že na predmetné stavebné práce mal navrhovateľ udelený súhlas. Súd sa sústredil na irelevantné zistenia, pričom neprihliadal na príslušné zmluvné ustanovenia a podmienky udelenia súhlasu ako základný dôkaz v prospech odporcu, a to napriek tomu, že táto argumentácia bola označená v každom prejave odporcu a súd sa, s nimi vôbec nevysporiadal. V zmysle čl. I bod 1 zmluvy bolo ako predmet nájmu dohodnutý priestor o výmere 112 m². Podľa pôdorysu uvedenému dojednaniu zodpovedá predmet nájmu pozostávajúci z miestnosti č. 10, 11 a 12, ktoré majú spolu výmeru 113,23 m². Sporná miestnosť č. 13 je technickou miestnosťou na účely manipulácie s rozvodmi teplej vody pre celý bytový dom a má nezanedbateľnú výmeru 55 m², preto je vylúčené, aby vôľou zmluvných strán bolo prenajatie miestnosti č. 13. Súd sa v odôvodnení svojho rozsudku obmedzil na tvrdenie, že navrhovateľ neužíval priestory, ktoré by neboli dohodnuté v zmluve, pričom toto svoje tvrdenie nepodložil žiadnym relevantným argumentom. Nevysporiadal sa s hlavným dôkazom odporcu, a to dojednaním v zmluve podľa ktorého má byť predmet nájmu 112 m² priestoru, pričom nájom miestnosti č. 13 zásadne odporuje. Namiesto toho súd na podporu svojho neopodstatneného záveru uviedol, že zápis z rokovania účastníkov zo dňa 30. 6. 2010 o urovnaní vzťahov ohľadom

miestnosti č. 13 nepodpísala len predsedníčka odporcu, čo pripísal tomu, že celý nárok je len výsledkom jej osobného sporu s navrhovateľom.“

K jednotlivým odvolacím dôvodom sťažovateľa krajský súd uviedol: „Predmetom konania je určenie neplatnosti výpovede z nájmu nebytového priestoru z dôvodu užívania nad stanovený rozsah a z dôvodu vykonania stavebných úprav bez súhlasu prenajímateľa. Medzi účastníkmi konania je nesporné, že prenajímateľ v zmysle Zmluvy o nájme prenechal nájomcovi do užívania nebytový priestor o výmere 112 m². Keďže v priebehu výkonu nájmu došlo k nezrovnalostiam pri vymedzení plochy užívania, pristúpili účastníci zmluvy k rokovaniu. Zo zápisnice z rokovania dňa 30. 6. 2010 vyplýva, že navrhovateľ po premeraní prenajatej plochy užíva 115,97 m², pričom prenajímateľ prejavil záujem o ďalšie rokovanie ohľadom využívania miestnosti č. 13 v pomernej časti, s možným predelením sadrokartónovou ľahko demontovateľnou priečkou. Odporcom prezentovanú snahu rokovať a záujem pokračovať v prenajímaní nebytového priestoru vyhodnotil súd prvého stupňa za natoľko významnú, že za spornosť prejedávanej veci označil osobný spor navrhovateľa s Ing. H., keď nezistil, že odporca užíva nebytový priestor nad stanovený rozsah, resp. tento je zanedbateľný.

Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver ktorý si sudca urobí o pravdivosti či nepravdivosti tvrdených skutočností vzhľadom na získané poznatky je vecou vnútorného sudcovho presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotenie dôkazov je zložitý myšlienkový proces, ktorého podstatou sú tak čiastkovo ako aj komplexné závery sudcu o vierohodnosti poznatkov získaných vykonaním dôkazov. Keďže prvostupňovému súdu nemožno vyčítať hodnotenie dôkazov v rozpore s pravidlami logického myslenia a v rozpore s právami a oprávnenými záujmami účastníkov, ako aj v rozpore s prejavenu vôľou odporcu vec riešiť mimosúdne a ponechať prenajaté priestory naďalej v užívaní navrhovateľovi, odporcom namietané odvolacie dôvody boli vyhodnotené ako bezvýznamné.

Za spôsobilý odvolací dôvod nie je možné považovať ani tvrdenie, že navrhovateľ porušil svoje oprávnenia a vykonal stavebné úpravy nad rámec povolených prác. Z okolností predchádzajúcich uzatvoreniu nájomného vzťahu (a to tak z vyjadrení svedkov p. L., p. M. a navrhovateľa) je nepopierateľným faktom, že úmyslom prenajímateľa bolo

nielen nebytové priestory prenajať, ktoré sa v dôsledku dezolátneho stavebnotechnického stavu dlhšiu dobu nedarilo zrealizovať, ale aj zhodnotiť predmet nájmu vykonaním prác uvedených v čl. III bod 2 Zmluvy o nájme. V kontexte uvedeného potom vyznieva následný postoj prenajímateľa k vykonaným úpravám, ktoré priestory zhodnotili, neohrozili bezpečnosť za prekvapivý, blížiaci sa k šikanóznemu a špekulatívnemu výkonu subjektívnych práv spočívajúceho v uplatnení výpovedného dôvodu, ktorý je prejavom nepodstatného, účelového a tendenčného formalizmu, naviac je vo výraznom nesúlade s materiálnym účelom a podstatou zmluvného vzťahu založeného na ekonomickom využití chátraných nebytových priestorov.

Odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade nemožno tolerovať formalistický postup, ktorým sa za použitia sofistikovanej argumentácie odporcu poukazujúc na striktné znenie Zmluvy o nájme a zákona o nebytových priestoroch odôvodňuje zrejma nespravodlivosť. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, alebo znením Zmluvy, ale sa od neho môže a musí odchýliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, pretože povinnosť súdov vyhľadávať právo neznamena len vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonom texte, alebo v zmluvnom dojednaní, ale tiež povinnosť zisťovať a formulovať, čo je konkrétnym právom aj tam, kde ide o interpretáciu abstraktných noriem a ústavných zásad.

Obsah odvolania odporcu nie je spôsobilý spochybníť správnosť záverov rozsudku súdu prvého stupňa z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu, alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie. V konaní nevyplynuli najavo ani také vady konania, ktoré by mali za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia (§ 212 ods. 3 O. s. p.).

So zreteľom na uvedené odvolací súd, stotožňujúc sa s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.“

Jednou z neoddeliteľných súčastí princípu právnej istoty v demokratickom a právnom štáte je aj garancia, že ak sa fyzická osoba alebo právnická osoba, využívajúc svoje

základné právo na súdnu ochranu, obráti so svojím návrhom na nezávislý a nestranný súd, má právo, aby súd o jej návrhu rozhodol a svoj právny názor vyjadril vo forme zákonného rozhodnutia. Na túto skutočnosť pamätá aj generálna právna norma civilného procesu (Občianskeho súdneho poriadku) v ustanovení § 157 ods. 2, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na spravodlivé súdne konanie, vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť s prihliadnutím na okolnosti každej veci.

Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993).

Krajský súd v namietanom rozsudku zaujal svoj názor k sťažovateľom nastolenému problému a objasnil svoje úvahy o tom, prečo považuje výpoveď zmluvy o nájme za neplatnú.

Vo svojej doterajšej judikatúre ústavný súd zdôrazňuje, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

V danom prípade k námietkam sťažovateľa vyjadreným v odvolaní zaujal podrobné stanovisko v odôvodnení svojho rozhodnutia už okresný súd, pričom z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu (poukaz na § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku) vyplýva, že okresný súd zistil správne skutkový stav a správne vec právne posúdil.

Citované rozhodnutie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd konštatuje, že závery, ku ktorým krajský súd dospel v spojení s rozsudkom okresného súdu, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Pretože namietaný rozsudok nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnený na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Ústavný súd zdôrazňuje, že pri hľadaní práva považuje za samozrejmé a určujúce, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné okolnosti súdenej veci. Pokiaľ krajský súd pri posudzovaní platnosti výpovede nájomnej zmluvy nezvolil prísne formalistický prístup, ktorý od neho

sťažovateľ požadoval, a zohľadnil tiež okolnosti, ktoré predchádzali uzatvoreniu zmluvy, a tiež okolnosti, ku ktorým došlo počas trvania zmluvy, a účel, ktorý mal byť zmluvou dosiahnutý, potom nemožno jeho postup hodnotiť ako odporujúci základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 ústavy a právu na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci krajského súdu v danom prípade sú zlučiteľné so sťažovateľom označenými právami, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2014